

“Si no controlem l'expressió dels sentiments podem ferir sense voler”

Remei Margarit (Sitges, 1935) publica a Pagès la novel·la *La confidència*. Licenciada en psicologia, ha escrit un llibre de poemes i tres novel·les més.

—La novel·la parla d'una relació de parella que entra en crisi. Volieu parlar d'un cas concret o de les dificultats de viure en parella, en general?

—Aquest llibre és un passeig pels sentiments, per la qüestió de la condició humana, no tant el dibuix d'una parella concreta. Més que les dificultats de la vida en parella, parla de les dificultats de l'expressió dels sentiments i com es pot fer molt mal en l'expressió de sentiments. Segons com i qui els expressi, es poden ferir els sentiments de l'altra persona, sense voler. I també és una mica un retrat sobre la fragilitat de la condició humana. No sé si ho és, però vol ser-ho.

—No us interessa tant l'anècdota, la trama?

—Hi ha, penso, dos plans en el llibre. Un és el manifest, el que un es diu a l'altre, les converses. I un segon, latent, subterrani, semiinconscient o inconscient del tot, que fa funcionar tot el que es fa manifest, sense que la persona en sigui conscient. Com si fossin dos llenguatges, el de la raó o de la consciència plena i el que es filtra a través del que es diu. Aleshores jo he fet un retrat d'això. I el mal forma part d'aquest llenguatge inconscient. Perquè controlem molt poca cosa de la comunicació. La part més important és incontrolable. Freud diu que l'inconscient no s'equivoca mai. Potser és una mica la base del llibre. I potser una altra qüestió és que els sentiments no són tant la veu de la voluntat com la de l'inconscient.

—Per tant, no podem ser mai sincers o clars?

—Crec que la sinceritat absoluta no existeix. Com que no ens coneixem del tot, només som sincers en una part. Aquestes ganes de sinceritat absoluta, moltes vegades el que fan es encobrir la necessitat que algú t'ajudi a portar el propi farcell.

—Si els sentiments són difícils d'expressar, no ho són també per a l'escriptor?

—No he volgut de cap manera definir sentiments, Déu me'n guard, només descriure situacions determinades i com els personatges reaccionen per fora i per dins. Quan jo escric faig el

Remei Margarit publica la novel·la *La confidència*, a Pagès Editors.

que puc amb el que sé. Hi ha moltes coses que se m'escapen.

—Hi ha la professional de la psicologia darrere la novel·lista?

—He conegut moltes històries, gràcies a la meua feina i això et dona un material que no és que el vulguis treballar, però que quan tens un fil argumental, surt. Del que que m'he adonat és que absolutament tothom fa el que pot i surten coses impensables.

—El llibre parteix d'una història concreta?

—No. Va ser un llibre d'André Maurois, *L'instint de la felicitat*, el que em va donar la sensibilitat del llibre i el seu marc de referència. Les ganes de viure bé dels protagonistes i de no trencar la convivència fa amagui moltes coses. Això va contra la franquesa absoluta, però si dius la veritat et claves unes castanyes tremendes.

—Pla deia que sense la hipocresia social no es pot viure.

—És clar. I Wilde va escriure *L'elogi de la mentida*. Quan les coses que són veritat et fan mal ja no són veritat, sinó una altra cosa. Un pro-

fessor de filosofia em va dir que la veritat es troba en l'interstici de les coses.

—No ho sabem tot de la vostra protagonista femenina, la reduïu a les relacions afectives. Per què?

—He volgut fer un escrit una mica essencial i n'he tret la brosa. No hi he volgut ni acció. L'única que hi ha és una vehiculació del món interior, cap més. És una novel·la interiorista.

—La vostra protagonista és força ben educada, no té tendència a esbarallar-se.

—Ella diu que no pots barallar-t'hi, perquè sempre perds.

—Sou conscient que heu fet un tipus de llibre, com els de Maurois, que ja no s'estilen?

—Sí, en sóc perfectament conscient. A mi les novel·les d'acció em cansen, i en canvi m'ho passo fantàsticament bé amb els assaigs de Montaigne. De tant en tant, n'agafó un i el vaig rellegint, rellegint. És una altra manera d'estar al món. Aquestes maneres d'estar al món tenen a veure, penso, amb l'edat. Quan et fas gran el viatge és més cap endins que cap enfora. Potser perquè un vol saber millor qui és, no?

Lluís Bonada